

روسیه س هموار کرد

لوکاشنکو با غرب در بهار ۲۰۲۳ بود؛ زمانی که از کرملین خواست تا موشک‌های هسته‌ای را در اراضی بلاروس مستقر کند. لوکاشنکو این لحظه را به یاد دارد: «به برادر بزرگترم، دوستم گفتم، ما باید سلاح‌های هسته‌ای را به بلاروس بازگردانیم.» پوتین قدردانی کرد.

تا پایان سال گذشته، اسمیت و همکارانش در وزارت خارجه برای چرخشی بزرگ در سیاست آمریکا آماده می‌شدند. ترامپ در طول کمپین ریاست‌جمهوری خود وعده داده بود تا روابط خود را با پوتین بهبود بخشد و جنگ در اوکراین را به سرعت پایان دهد. اسمیت می‌خواست ببیند که بلاروس چگونه می‌تواند به هر دو هدف کمک کند و در حین مأموریت خود در سازمان ملل در نیویورک سعی کرد با مقامات مینسک ارتباط برقرار کند. لوکاشنکو از این فرصت استفاده کرد. لوکاشنکو می‌گوید: «این باور من است، اصول من است، اگر می‌خواهید روابط عادی داشته باشید باید با همه صحبت کنید و اگر صحبت نکنید پس کم‌کم به سمت جنگ می‌روید.»

لوکاشنکو در ۲۶ ژانویه برای جلب آمریکایی‌ها حُسن‌نیت خود را نشان داد. او آناستانازا نوهفر که نزدیک به پنج سال در زندان بود را آزاد کرد. اسمیت برای آزادی او در واشنگتن با ولنتین ریابکف، سفیر بلاروس در سازمان ملل مذاکره کرده بود. وزارت خارجه سپس گروهی را از سفارت آمریکا در ویلنیوس، پایتخت لیتوانی، ترتیب داد تا نوهفر را از مرز با بلاروس سوار کنند و او را به آمریکا بازگردانند.

با این حال پیروزی دیپلماتیک هر چقدر هم کم بود در اولین هفته دور دوم ریاست‌جمهوری ترامپ اتفاق افتاد؛ زمانی که دولت جدید مشتاق بود تا هر گونه نشانه‌ای از سلسله پیروزی‌هایی که به مردم آمریکا وعده داده بود، پیدا کند. مارکو روبیو که در آن زمان ۵ روز بعد سکان وزارت خارجه را به دست گرفته بود آزادی زندانی را به رهبری ترامپ ربط داد و در توییتری از اسمیت برای تسهیل آن تشکر کرد. روبیو با حروف بزرگ نوشت: «صلح از طریق قدرت».

حدوداً ۲ هفته بعد، در ۱۲ فوریه، اسمیت اولین مقام ارشد از دولت ترامپ بود که به مینسک سفر کرد. لوکاشنکو در کاخ خود به او خوشامد گفت؛ ساختمانی غول‌پیکر از سنگ و طلا که با عکس‌هایی از زندگی دیکتاتور ترنیز شده؛ تصاویری از کودکی و روزهایی که مدیر یک مرزعه اشتراکی در شوروی بود در کنار پرتره‌هایی از اودر کنار رهبران جهان مانند بیل کلینتون، ولادیمیر پوتین، فیدل کاسترو و ولودیمیر زلنسکی. در آن چند ساعت اولیه گفت‌وگوها، دیکتاتور بلاروس

برخی از شروط اولیه برای بازگشت دیالوگ بین آمریکا و بلاروس را ارائه کرد. او با اشاره به اسمیت، با لحنی که نیمی از آن شوخی بود، به عنوان مأمور سازمان سیا او را تشویق کرد که هیچ‌وقت تلاش نکند شکافی بین مینسک و مسکو ایجاد کند چون عملاً تلف کردن وقت هر دو نفر است. او به یاد دارد که به اسمیت می‌گوید: «اگر می‌خواهی من را به عنوان جاسوس استخدام کنی، این کار را نکن. کار نخواهد کرد. آنها تا مدت‌ها به این موضوع خندیدند، آمریکایی‌ها، نماینده‌هایشان. آنها گفتند «نه نه نه، ما رؤسای جمهور را استخدام نمی‌کنیم.»» دومین شرط پس از اولی بیان شد. لوکاشنکو به‌وضوح گفت که هر قدم را با پوتین هماهنگ می‌کند و هیچ تصمیمی را بدون تاییدیه کرملین نمی‌گیرند. او می‌گوید: «ما می‌توانیم درباره روسیه صحبت کنیم، درباره پوتین، درباره جنگ و بقیه موارد اما ما اساساً پشت سر روسیه هیچ توافقی با آمریکا انجام نمی‌دهیم. این یک تابوست.»

آمریکایی‌ها موافقت کردند و چند ماه بعد، هیتی از نمایندگان آمریکا برای دیدار با لوکاشنکو اعزام شدند. این هیئت به رهبری کول، وکیل پیشین ترامپ و عضو ثابت صحنه سیاسی واشنگتن بود. کول ۴۶ سال بود که با گرتا ون ساسترن، مجری اخبار ازدواج کرده بود. در سال ۲۰۲۱، کمی پس از یورش به کنگره آمریکا، ترامپ کول را استخدام کرد تا شکایتی را علیه فیس‌بوک و دیگر شرکت‌های شبکه‌های اجتماعی برای این تصمیم که دسترسی ترامپ را از پلتفرم‌هایشان ممنوع کردند، تنظیم کند. این شکایت به نفع ترامپ شد. متا، کمپانی مادر فیس‌بوک و اینستاگرام در ماه ژانویه توافق کرد که ۲۵ میلیون دلار به ترامپ بپردازد.

کول در سفر به مینسک در ماه آوریل به مراسم ناهاری بسیار طولانی و پرزرق و برقی دعوت شد که شامل پن‌کیک سیب‌زمینی با خامه ترش و دیگر آلمان‌های ملی این کشور بود. لوکاشنکو، کسی که هیچ‌وقت مشروبات الکلی نمی‌خورد، لیوانی را برداشت و مهمان آمریکایی خود را تشویق به نوشیدن کرد. در آن شب او چندین نفر دیگر از زندانیان سیاسی از جمله شهروندان آمریکایی را با کول به خانه فرستاد.

روسیو برای بار دیگر در شبکه اجتماعی نوشت: «هیچ رئیس‌جمهوری برای حفظ ایمنی آمریکایی‌ها در خارج از کشور این قدر سریع کارها را پیش نبرده است.» کول در سفارت آمریکا در ویلنیوس در ویدئویی با آمریکایی آزادشده، بوراس زیان کوویچ، ظاهر شد که پرچم آمریکا را روی شانه‌هایش گره زده بود و از ترامپ بابت آزادی‌اش تشکر کرد. کول بعدها به من

گفت: «این ها گام‌های کوچکی است. مافقط تلاش می‌کنیم همه را آرام کنیم و به ارتباطاتمان ادامه دهیم. این مشخصه‌ی ترامپ است. او با همه ارتباط برقرار می‌کند و هر چه بیشتر ارتباط برقرار کنید، بهتر می‌شود.»

کرملین شناسان اغلب عادت پوتین برای دیر آمدن را مشاهده کرده‌اند و میزان بی‌احترامی به افرادی که با آنها دیدار می‌کند را می‌توان با میزان زمانی که آنها را منتظر نگه می‌دارد، سنجید (ملکه الیزابت: حدوداً ۱۵ دقیقه، پاپ فرانسیس: تقریباً یک ساعت، جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا: سه ساعت). لوکاشنکو در عوض کمی زود به مصاحبه رسید و هنگامی که از در وارد می‌شد کمی مضطرب به‌نظر می‌رسید، بر پیشانی‌اش عرق نشسته بود و دستانش را به هم می‌فشرد. دست راستش را به سمت من جلو آورد و سپس رازی را به من گفت. سازمان اطلاعاتش پرونده‌ای را درباره من آماده کرده بود و او قبل از مصاحبه آن را مطالعه کرده بود. این یکی از روش‌های مورد علاقه لوکاشنکو برای شکستن یخ دیدار بود؛ او زمانی که برای اولین بار در ماه فوریه با اسمیت دیدار کرده بود نیز همین حرف را زده بود.

اتاقی که برای گفت‌وگوی ما انتخاب شده بود کتابخانه کوچکی در طبقه دوم کاخ بود؛ جایی که تیم مطبوعاتی نورافکن‌هایی را برای ضبط رویارویی ما کار گذاشته بود. بدون نورافکن‌ها، اتاق تاریک بود. در یکی از قفسه‌های مجموعه کتاب‌های الکساندر دوگین، متفکر امپریالیست روسی که به ایجاد سپید ایدئولوژیکی برای حمله به اوکراین شناخته می‌شود، چیده شده بود. در گوشه دیگری از اتاق، پشت دوربین‌ها، نقاشی بزرگی از ولادیمیر لنین روی سه‌پایه بود و در حال نشستن بودیم که لوکاشنکو به سمت آن برگشت.

او توضیح داد که در سال‌های ۱۹۸۰، زمانی که به‌عنوان کارمند حزب کمونیست فعالیت می‌کرده، این نقاشی روی دیوار دفترش آویزان بوده در سال ۱۹۹۴، سه سال پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، او در اولین انتخابات ریاست‌جمهوری و شاید آخرین انتخاباتی که از نظر ناظران بین‌المللی آزاد و عادلانه در بلاروس برگزار شد، به پیروزی رسید. از آن زمان، رویکرد او در حکومتداری به نوعی احیای شوروی بوده است. این کشور همچنان از بسیاری از نمادها و شمایل‌نگاری شوروی استفاده می‌کند. سرویس‌های امنیتی کشور همچنان به ک. گ. ب. شناخته می‌شود که مقر آن در میدان ژرژینسکی است؛ نامی که برگرفته از بنیانگذار جامعه گریز پلیس مخفی شوروی است.

لوکاشنکو می‌گوید: «این روزها البته من از دوران شوروی دورم اما اصول شوروی، بهترین‌هایشان در من وجود دارد. چرا باید آنها را رد کنم؟ همانطور که آمریکایی‌ها تاریخ خود را انکار نمی‌کنند، برای من هم همین است. برای همین است که با روسیه چنین دوستی‌ای داریم، نزدیک‌ترین نوع همکاری.» این تضاد نمی‌توانست با مسیری که اوکراین پس از سقوط اتحاد جماهیر شوروی انتخاب کرده بود، آشکارتر باشد. در دهه گذشته اوکراین تلاش کرده که از گذشته شوروی خود جدا شود، خود را از جنگال روسیه آزاد و مسیر دموکراسی اروپایی را ترسیم کند. مسیری که باعث شد پوتین دستور حمله به اوکراین را بدهد، صدها هزار نفر از شهروندان آن را بکشد و تقریباً یک‌پنجم اراضی آن را تصرف کند. اما لوکاشنکو، به شکل غیرعادی اوکراینی‌ها را مقصر آغاز جنگ می‌داند. او می‌گوید: «ژلنسکی متوجه شد که او در همسایگی روسیه زندگی می‌کند، این خرس خفته، چراقت و بیدارش کرد؟»

لوکاشنکو در مذاکرات خود با آمریکایی‌ها موضع مشابهی را اتخاذ کرد و استدلال کرد که اوکراین مقصر تمام تنش‌ها بین آمریکا و روسیه است. او گفت منصفانه است که در مذاکرات صلح بین ترامپ و پوتین، حداقل در مراحل آغازین، ژلنسکی در حاشیه قرار بگیرد: «پوتین می‌خواهد قبل از هر چیز با شما معامله کند.» لوکاشنکو که عادت داشت با من به‌عنوان نماینده آمریکا رفتار کند، گفت: «روز اول به توافق برسید و سپس ژلنسکی را دعوت کنید. این کار آبرومندانه به‌نظر می‌رسد.»

زمانی که برای خداحافظی ایستادیم، لوکاشنکو بالاخره توضیح داد که چرا برای صحبت کردن با من اینقدر مشتاق بوده. تلاش او با پوتین برای رسیدن به صلح با شرایط دلخواه برای روس‌ها پیشرفت زیادی با آمریکایی‌ها ایجاد کرده بود. این تلاش به ارتش روسیه کمک کرد تا زمان بیشتری برای ادامه حملات تابستانی خود در اوکراین به‌دست آورد. اما حالا، در لحظه حساس ترامپ موضع سخت‌تری گرفت و تهدید کرد که بر هر کشوری که نفت روسیه را می‌خرد، تعرفه اعمال می‌کند؛ از هند شروع کرد و بعد سراغ چین و ترکیه رفت. لوکاشنکو به من گفت: «امیدوارم شما افکار عمومی را در آمریکا تغییر دهید. همه چیز درست خواهد شد. فقط ترامپ را تشویق کنید.» همانطور که معلوم شد، ترامپ برای برگزاری نشست با پوتین نیازی نداشت از سوی عموم مردم مورد تشویق قرار بگیرد. او ممکن است به هیچ کدام از توصیه‌های بلاروس نیز نیاز نداشته باشد. مهم نیست که لوکاشنکو چقدر می‌خواست که یک میانجی صادق به نظر برسد، مجموعه پیام‌های او به تمام فرستادگان ترامپ و من به هیاهوی بسیاری درباره خطرات رفتار خصمانه در قبال پوتین تبدیل شد. او می‌خواست که همگی باور کنیم که آمریکا در بر خود با کرملین باید با احترام برخورد کند. اما ترامپ از آغاز امسال این روش را امتحان کرده بود که نتیجه آن باعث نشد اوکراین به صلح نزدیک‌تر شود.

تشکیلات خودگردان منحل شود

وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی تاکید کرد که به دنبال انحلال تشکیلات خودگردان فلسطینی است. ایتمار بن گویر، وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی در اظهاراتی گفت: «در نشست آتی کابینه از بنیامین نتانیاهو درخواست خواهم کرد که گام‌های عملی فوری برای سرنگونی دولت فلسطین (تشکیلات خودگردان) اتخاذ کند.» وی تاکید کرد: «در پاسخ به توهمات ابومازن (محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان) در خصوص دولت فلسطینی، باید دولت ترویرستی‌اش نابود شود.» محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین اخیراً اظهار داشت: «ما خواهان تشکیل دولت فلسطینی غیرمسلح از جمله در نوار غزه و در حال آماده‌سازی برای برگزاری انتخابات سراسری هستیم؛ انتخاباتی که شامل آن دسته از جریان‌های سیاسی و افراد نخواهد شد که به برنامه‌ها و تعهدات سازمان آزادی‌بخش فلسطین و مشروعیّت بین‌المللی پایبند نیستند.» وی همچنین تصریح کرد: «انتخابات در دولت فلسطین تنها برای کسانی برگزار خواهد شد که به اصل یک دولت، یک قانون و یک سلاح مشروع اعتقاد دارند.»

سلاح حق مشروع ما است

یکی از رهبران جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) تاکید کرد: «سلاح حق مشروع ماست و تا زمان تداوم اشغالگری و برپایی دولت فلسطینی مستقل، مقاومت ادامه خواهد داشت.» اسامه حمدان در گفت‌وگو با تلویزیون العربی گفت: «تلاش واسطه‌ها همچنان ادامه دارد اما هیچ تحول جدید در خصوص مذاکرات آتش‌بس به ما ابلاغ نشده است.» وی تاکید کرد: «هدف اساسی ما توقف تجاوزها، باز کردن گذرگاه‌ها و پایان دادن به محاصره غزه است.» حمدان ادامه داد: «تا زمانی که اشغالگری وجود داشته باشد، سلاح مقاومت حق مشروع ما است و تا زمان برپایی دولت فلسطینی مستقل و دارای حاکمیت، مقاومت ادامه خواهد داشت.» این رهبر حماس اضافه کرد: «در دور اخیر مذاکرات مرحله بزرگی را طی کردیم تا اظهارات استیو ویتکاف (فرستاده ویژه ترامپ) آن را برهم زد.»

لزوم دولت در انحصار سلاح

نخست‌وزیر عراق در اظهاراتی گفت که هم‌اکنون وضعیت امنیتی کشور باثبات است و هیچ توجیهی برای وجود سلاح خارج از کنترل دولت وجود ندارد. محمد شیباع السودانی افزود: «انحصار سلاح در دست دولت، مبارزه با فساد و حاکمیت قانون از اصول و ارزش‌های اساسی است که نمی‌توانیم در اجرای آن کوتاهی کنیم.» وی اضافه کرد: «این اصول با خواست مرجعیت دینی مطابق است و علیه هیچ طرف یا فرد مشخصی نیست.» السودانی در ادامه بر پایبندی دولت عراق به پایان مأموریت ائتلاف بین‌المللی در این کشور تاکید کرد و گفت: «دیگر نیازی به وجود این ائتلاف در عراق نیست.» وی تاکید کرد: «مانمی‌خواهیم روابط عراق با کشورهای منطقه و جهان قطع شود و نمی‌توان عراق را در انزوا قرار داد.» السودانی پیش‌تر نیز در اظهاراتی گفته بود که حضور نیروهای ائتلاف توجیهی برای مسلح شدن گروه‌های عراقی فراهم کرده بود، اما پس از تکمیل خروج نیروهای ائتلاف، هیچ نیازی به توجیهی برای هیچ گروهی برای حمل سلاح خارج از محدوده دولت وجود نخواهد داشت.